

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№12 (194) ЖНІВЕНЬ 2015 ГОД

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ВАКАНСІІ НА РЫНКУ ПРАЦЫ

На пачатку жніўня ў Шумілінскім раёне існуе 26 вакансій на 53 вольныя месцы. Заробкі зусім сціплыя: ад 2,2 да 4,5 мільёны рублёў.

Пры гэтым большая колькасць месцаў прапануецца ў самім райцэнтры – у Шумілінскай раённай бальніцы ёсць 13 вакансій. Райбальніца на сённяшні дзень з'яўляецца найбуйнейшым працадаўцам у раёне. Калі ў сакавіку патрабавался 7 медыкаў, то зараз – удвая болей. Адчуваецца вострый дэфіцыт урачоў з вышэйшай адукацыяй: стаматолаг, эндакрынолаг, анэстэзіёлаг, афтальмолаг. Усім прапануюць аклады па 4 млн. 500 тыс. рублёў. Таксама не хапае фельчараў з сярэднеспецыяльнай адукацый, якім абяцаюць па 4 млн. руб. у месяц. Да таго ж ніяк не знойдуць трох медыцынскіх сясцёр (па 3,5 млн. руб). У бальніцы ёсць пасада механіка с вышэйшай адукацыяй (3,5 млн.).

Шумілінскі райспажыўсаюз шукае 6 прадаўцоў з заробкам 3,5 млн. руб., 2-х вядучых тавараведаў (па 2,5 млн.), аднаго спецыяліста па кадрам (2,8 млн.), аднаго сакратара (2,2 млн.) і аднаго бухгалтара-рэвізора (2,6).

Аддзел адукацыі Шумілінскага райвыканкама запрашае на працу музычнага кіраўніка у дзіцячы садок (Обаль), заробак – 2,8 млн., трох выхавацеляў дашкольнай установы (аграгарадок Мікіціха, г.п Обаль, г. п. Шуміліна), кожнаму па 2,8 млн. У СШ № 1 патрабуецца сацыяльны педагог з вышэйшай адукацыяй (2,9 млн.), у дзіцячы садок № 2 – педагог-псіхолаг (0,5 стаўкі, 2,9 млн.).

Як вядома, сельская гаспадарка раёна пастаянна мае патрэбу ў спецыялістах. Упраўленне сельскай гаспадаркі і харчавання мае вакансію прапануе месца для спецыяліста, якому абяцаюць 4,2 мільёны рублёў. На гэты раз і Шумілінская райветстанцыя мае свабодную вакансію ветэрынарнага ўрача з акладам у 3 мільёны рублёў. Шумілінскі "Райаграсервіс" шукае трох аператараў машыннага даення.

З усяго відаць, што заробкі нават спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй у нашым раёне болей, чым сціплыя – ад 2,5 мнл. да 4,5 млн. І ў бліжэйшым будучым фінансавая сітуацыя наўрад ці палепшыцца.

Алесь Шумскі

ПАЛІТЫКА

ЯК У ШУМІЛІНЕ ЗБІРАЛІ ПОДПІСЫ

Завяршыўся збор подпісаў за вылучэнне кандыдатаў на пасаду кіраўніка дзяржавы. У Шуміліна былі заўважаны няшматлікія пікеты па зборы подпісаў у падтрымку дзеючага прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі і іншых кандыдатаў.

На вуліцы Ленінскай насупраць рэдакцыі газеты "Герой працы" за столікам з блакітным сцягам збіралі подпісы за Аляксандра Лукашэнку дзве актывісткі ў бела-блакітных камізэльках ад грамадскай арганізацыі Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі. Кіраўніком ініцыятыўнай групы па вылучэнні Аляксандра Лукашэнкі кандыдатам на пасаду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь з'яўляецца Міхаіл Орда - старшыня нацыянальнага прафцэнтра.

Збор подпісаў у райцэнтры праходзіў у звычайным рэжыме, з 23 ліпеня па 21 жніўня. Паводле Выбарчага кодэкса Рэспублікі Беларусь выбаршчык мае права адзін раз падпісацца за ўсіх кандытата. Пры сабе трэба мець пашпарт, дадзеныя якога ўносяцца зборшчыкамі подпісаў у падпісны ліст.

Па назіраннях нашага карэспандэнта прафсаюзныя актывісткі стаялі у пікеце ў зручны час: з 10 гадзін раніцы да 13 гадзін. Як звычайна, у першай палове дня вуліца Ленінская найбольш ажыўленая. Па словах актывістак, яны працуюць на грамадскіх пачатках, бясплатна, у непрацоўны час (падчас адпачынку). Прыкладна за паўгадзіны падпісалася дзве пенсіянеркі.

Былі заўважаны ў райцэнтры ініцыятыўныя групы іншых кандыдатаў.

Так, каля магазіна "Універсам" быў выстаўлены пікет партыі "Справядлівы свет" ініцыятыўнай групы Сяргея Калякіна. Подпісы збіралі два мужчыны пенсіўнага ўзросту. Таксама збіралі у нашым раёне подпісы за Сяргея Гайдукевіч.

Дарэчы, у камандзе Лукашэнкі больш за дзесяць тысяч зборшчыкаў. Лічыце самі: для збору неабходных 100 000 подпісаў для рэгістрацыі кандыдата ў прэзідэнты кожнаму з іх за месяц трэба сабраць .... па 10 подпісаў.

Алесь Прыбярэжны

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

БЯСПЕКА

АСЦЯРОЖНА, ШЭРШНІ!

У вёсцы Амбросавічы ў адной з прыватных надворных пабудоў расплодзіліся шэршні. Гаспадар звярнуўся па дапамогу да шумілінскіх ратавальнікаў.

Як вядома, гэта насякомыя сямейства вялікіх вос, укусы якіх небяспечныя для дарослых, не кажучы ўжо пра дзяцей. Пасля ўкусаў гэтых ядавітых насякомых цела ўспухае, чэшацца, чалавек адчувае сябе вельмі дрэнна. У даведніках сказана, што шэршні бываюць памерамі да чатырох-пяці сантыметраў. Насякомыя назапашваюць столькі яду, што вельмі балюча могуць джаліць па некалькі разоў на дзень. Як паведамлялі сродкі масавай інфармацыі, у 2006, 2008 і 2011 гадах у Гомельскай, Гродненскай і Магілёўскай абласцях на Беларусі былі нават смяротныя выпадкі сярод людзей, якіх пакусалі шэршні.

У гаражы прыватнага гаспадара аказалася даволі вялікае гняздо шэршняў (а мабыць і некалькі), таму самастойна ім рады даць не змаглі. Даволлся жыхару вёскі Амбросавічы спадару Уладзіміру звяртацца за дапамогай у Шумілінскі РАНС.

На шчасце, там з разуменнем успрынялі трывогу вяскоўца. Тым болей, што побач з гаражамі і хлявамі размешчаны жылыя шматпавярховікі, школа і дзіцячы садок, а на дзіцячых пляцоўках цэлы дзень бавяць час маленькія дзеці. Ды і сам гаспадар цярпеў нязручнасці ад непрыемнага суседства небяспечных насякомых.

Шумілінскі РАНС неадкладна прыняў належныя меры - была выслана брыгада ратавальнікаў.

Спецыялісты працавалі зладжана. У хуткім часе асноўныя ачагі шэршняў былі апрацаваны вадкім растворам інсектыцыдаў, а іх гнёзды перакачавалі ў адпаведныя мяшкі.

Энтамолагі Беларусі адзначаюць, што шэршні ўсё часцей пачалі сяліцца на балконах жылых дамоў і ля дзіцячых садоў. Па словах работнікаў шумілінскага РАНС, у гэтым годзе было болей за дзесяць выклікаў на барацьбе гнёздамі шэршняў, якія сяліліся на фермах і жылых аб'ектах раёна. Праўда і тое, што барацьба з шэршнямі не ўваходзіць у прамыя абавязкі работнікаў МНС. Аднак у Шуміліне камунальная служба не мае у сваім штаце спецыялістаў па ліквідацыі гнёзд вос і шэршняў.

Як бы там ні было, аднак цудоўна, што існуе ў нас такая служба, куды можна звярнуцца ў любы час. І пакуль што бясплатна.

Дзякуй вам, паважаныя выратавальнікі!

Уладзімір Амбросаў

З ЗАЛЫ СУДА

ПАЖЫЦЦЁВАЕ ЗНЯВОЛЕННЕ

Вярхоўны суд Беларусі захаваў у сіле вырак абласнога суда ў дачыненні да двух шумілінскіх фігурантаў рэзананснай справы аб разбоі. Яны асуджаныя на пажыццёвае зняволенне.

Нагадаем, што двое неаднаразова судзімых жыхароў пасёлка Шуміліна пазнаёміліся ў турме і пасля вызвалення ў 2014 годзе вырашылі разам працягнуць сваю крымінальную біяграфію. Мужчыны пачалі нападаць на дамы і рабаваць. Да кожнага злачынства яны грунтоўна рыхтаваліся - выкарыстоўвалі маскі, дубінкі, а потым ўцякалі ў іншыя раёны, каб замесці сляды.

У іх крымінальнай справе два эпізоды - напады на сямейныя пары ў вёсцы Берастні Бешанковіцкага раёна і ў вёсцы Подлазнікі Віцебскага раёна. Рабаўнікі білі мужчын палкамі па галаве, ад чаго тыя памерлі, а жанчынам пагражалі гвалтам і пад гэтай пагрозай адбіралі ў іх грошы і каштоўныя рэчы.

Абодвух прысудзілі да пажыццёвага зняволення з канфіскацыяй маёмасці, а таксама яны павінны выплаціць адной з пацярпелых жанчын 450 мільёнаў рублёў у якасці маральнай кампенсацыі. Такое рашэнне яшчэ ў траўні вынес Віцебскі абласны суд. Вярхоўны суд зараз пакінуў яго ў сіле.

Па зводках МНС

Сяржук Горкі

АХОВА ПРЫРОДЫ

ЗА КОЖНЫ РЭЙД ТРЫ ПАРУШЭННІ

Гарадоцкая міжраённая інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету ў першым паўгоддзі 2015 правяла 60 кантрольных мерапрыемстваў і выявіла 179 парушэнняў заканадаўства.

У сярэднім штраф за правапарушэнне фіксаванае Гарадоцкай міжрайінспекцыі склаў каля 2,5 млн. рублёў. Найбольшая колькасць правапарушэнняў зафіксавана за парушэнне Правілаў вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства - 99, за парушэнне нормаў палявання - 19, правілаў лесакарыстання - 6, іншых парушэнняў (забруджванне водаахоўных зон, лясоў і г.д.) -52.

Па выніках рэйдаў канфіскавана 39 сетак агульнай даўжынёй два кіламетры, чатыры стрэльбы. Таксама распачата пяць крымінальных спраў.

У першым паўгоддзі Гарадоцкай інспекцыяй і судамі на парушальнікаў прыродаахоўнага заканадаўства накладзена штрафаў на 443,2 млн. руб., Але пры гэтым кошт шкоды і незаконна здабытай прадукцыі склаў толькі 7.5 мільёнаў рублёў.

Ян Вайтовіч

ДАНІНА ПАМЯЦІ

ПЕРАПАХАВАЛІ АСТАНКІ 9 ЧЫРВОНААРМЕЙЦАЎ

14 жніўня на тэрыторыі вайсковага мемарыяла ў вёсцы Тропіна пахавалі астанкі савецкіх салдат, якія загінулі ў гады Другой Сусветнай вайны.

На няўлічанае воінскае пахаванне ў лесе каля вёскі Мікалаева ў красавіку гэтага года натыкнуліся байцы 52-га асобнага спецыялізаванага пошукавага батальёна. Усе целы чырвонаармейцаў знаходзіліся ў непасрэднай блізкасці адзін ад аднаго.

Можна меркаваць, што іх такім чынам спешна пахавалі пасля бою альбо яны ўсе разам загінулі ў адной варонцы. Пры іх знайшлі 4 медальёны. Якія захаваліся запіскі – тая дрэнна чыталіся, аднак пасля таго, як з імі папрацавалі сталічныя судмедэксперты, прозвішчы ўдалося разабраць.

Адзін з загінулых, Сямён Анянаў, апынуўся выхадцам Пермскага краю. Ён з вёскі Рускіна. Трое астатніх - жыхары Башкірыі: Нурмахмет Алтынгужын з вёскі Таштымерава, Ілля Казакоў з пасёлка Ільінка і Іван Кап'ёў з Беларэцка. Унука Кап'ёва, які таксама пражывае ў Беларэцку, па словах Алега Чарняўскага, ваеннага камісара Шумілінскага раёна, атрымалася адшукаць:

- Для гэтага мы паслалі афіцыйныя запыты ў ваенкаматы Башкартастана і Пермскага краю. Пасля накіравалі запрашэнні прыехаць на перапахаванне сваякоў і чыноўнікаў адміністрацый гэтых суб'ектаў Расійскай Федэрацыі. Хутчэй за ўсё, байцы, самаму старэйшаму з якіх было 25 гадоў, загінулі ўлетку 1941 падчас адступлення Чырвонай Арміі. З таго часу яны лічыліся прапаўшымі без вестак.

Імёны астатніх загінулых пакуль устанавіць не ўдалося. Целы ўсіх чырвонаармейцаў з урачыстасцямі перапахавалі ў вёсцы Тропіна. Тут знаходзіцца адзін з найбуйнейшых воінскіх мемарыялаў у Шумілінскім раёне, дзе пахавана больш за 1500 савецкіх салдат, якія загінулі ў час Другой Сусветнай вайны.

Ян Вайтовіч

БЯСПЕКА

НЕ ДАПУСЦІЦЬ ПАЖАРАЎ!

Уборачная кампанія ў Шумілінскім раёне ў самым разгары. Для хлебароба на сённяшні дзень галоўнае не толькі сьарць вырашчаны ўраджай, але і захаваць яго.

Каб не дапусціць пажараў у месцах нарыхтоўкі, перапрацоўкі і захоўвання ўраджаю 2015 года работнікамі Шумілінскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях праводзяцца рэйды па аб'ектах сельскай гаспадаркі на прадмет захавання правілаў пажарнай бяспекі пры правядзенні ўборачнай кампаніі.

Начальнік раённага аддзела Сасновіч Андрэй Іванавіч і намеснік начальніка Маскалькоў Іван Пятровіч у ходзе прафілактычных рэйдавых мерапрыемстваў асаблівую ўвагу надаюць захаванню супрацьпажарнага рэжыму, укамплектаванасці месцаў захоўвання і перапрацоўкі збожжа першаснымі сродкамі пажаратушэння, а таксама іншымі сродкамі супрацьпажарнай абароны і іх спраўнасці, абмежаванні доступу старонніх асоб у месцы захоўвання ўраджаю, а таксама ведаў дзеянняў у выпадку ўзнікнення надзвычайнай сітуацыі.

Ян Вайтовіч

ГРАМАДСТВА І ЗАКОН

УМЯШАННЕ ПРЫВЯЛО ДА ПАМЯНШЭННЯ ДАЎЖНІКОЎ

Паводле інфармацыі абласной пракуратуры, на пачатак жніўня ў 192 арганізацыях Віцебшчыны мелася запазычанасць па заработнай плаце на суму больш за 126 рублёў, у тым ліку і ў Шумілінскім раёне.

Пры гэтым назіраецца памяншэнне ліку прадпрыемстваў-даўжнікоў па параўнанні з мінулым месяцам, калі запазычанасць была ў 219 арганізацый.

Больш за ўсё праблем са своечасовай выплатай заробкаў у Дубровенскім, Глыбоцкім, Міёрскім, Талачынскім, Полацкім і Браслаўскім раёнах.

Пракурор аддзела пракуратуры вобласці Марына Рыжова паведаміла, што сітуацыя з выплатай заробкаў пад пастаянным кантролем органаў пракуратуры. Як сведчыць маніторынг, часцей за ўсё праблемы з яе затрымкай звязаныя з цяжкім фінансавым становішчам прадпрыемстваў, складанасцямі ў рэалізацыі запасаў гатовай прадукцыі, наяўнасцю вялікай дэбіторскай запазычанасці, неналежнай працай кіраўніцтва па захаванасці ўласнасці, марнатраўствам, безгаспадарчасцю.

Напрыклад, пракурор Шаркаўшчынскага раёна прааналізаваў выкананне працоўнага заканадаўства на сельгаспрадпрыемствах. Высветлілася, што ў большасці з іх сістэматычна парушаюцца тэрміны выплаты заработнай платы, не прымаюцца належныя меры па скарачэнні пратэрмінаванай дэбіторскай запазычанасці. Пракурор унёс старшыні райвыканкама запыт, які разглядаўся на вытворчай нарадзе з запрашэннем адказных асоб. У выніку частку запазычанасці па зарплаце загасілі, за дапушчаныя парушэнні 8 службовых асоб прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці, у тым ліку работнікі райвыканкама, ня забяспечылі належны кантроль за станам работы ў гэтым напрамку. Таксама да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнутыя і кіраўнікі прадпрыемстваў-даўжнікоў.

У цэлым практыка сведчыць, што ўмяшанне пракурораў часцяком вядзе да аператыўнага вырашэння гэтага пытання. Напрыклад, па загадзе пракурора Гарадоцкага раёна аб ліквідацыі парушэнняў працоўнага заканадаўства, занесенага дырэктару ДКУСП «Гарадоцкая ПМК-51», прадпрыемствам пагашана запазычанасць па зарплаце ў суме больш за 600 млн рублёў. Пракурорам Чашніцкага раёна прад'яўлены шэраг заяў аб распачынанні загаднай вытворчасці ў эканамічны суд вобласці ў інтарэсах ААТ «Проземле-Агра», КУП «Чашніцкае ПМС» і іншых арганізацый, якія дапускаюць запазычанасць па заработнай плаце. Усё гэта дазволіла дамагчыся зніжэння даўгоў перад работнікамі. Падобная практыка распаўсюджана ў Глыбоцкім, Гарадоцкім, Дубровенскім, Лепельскім, Ушацкім, Шумілінскім раёнах.

У цэлым з пачатку года па парушэннях, звязаных з затрымкай заробкаў, органы пракуратуры вобласці ўнеслі 56 прадстаўленняў, 145 прадпісанняў, 15 пратэстаў, абвешчана 24 афіцыйных папярэджання. Па выніках разгляду актаў пракурорскага нагляду да дысцыплінарнай адказнасці прыцягнутыя 106 чалавек, да адміністрацыйнай - 178.

vitvesti.by

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

У ЗГАРЭЛАЙ ТРАВЕ ЗНАЙШЛІ ПЕНСІЯНЕРА

Жыхар Наваполацка адпачываў у сябе на дачы ў вёсцы Задоры Обальскага сельсавета. Калі дачнік развёў вогнішча з мэтай спальвання смецця, агонь хутка перакінуўся на сухую раслліннасць і пачаўся пажар.

9 жніўня каля апоўдні ў Шумілінскі РАНС паступіла паведамленне аб узгаранні сухой расліннасці ўздоўж дарогі ў вёсцы Задоры Обальскага сельсавета.

Мужчына паспрабаваў самастойна ліквідаваць пажар, на дапамогу прыйшлі суседзі. Але агонь вельмі хутка распаўсюджваўся, таму мясцовыя жыхары выклікалі ратавальнікаў.

Калі пажар сухой расліннасці ліквідавалі - толькі потым ўспомнілі пра вінаватага ў пажары. Мясцовыя жыхары выявілі ў траве мужчыну ў несвядомым стане. Медыкі даставілі пацярпелага ў рэанімацыйнае аддзяленне Шумілінскай раённай бальніцы.

У цяперашні час пенсіянер прыйшоў у сябе і дае паказанні. Па папярэдніх дадзеных, ён атрымаў нязначныя апёкі рук і атруцйся прадуктамі гарэння.

Ратавальнікі-пажарныя нагадваюць! Разводзіць вогнішчы, спальваць смецце дазваляецца не бліжэй за 15 метраў ад будынкаў у зацішнае надвор'е, пад пастаянным кантролем.

ПАЖАРЫ Ў РАЁНЕ ПРАЦЯГВАЮЦЦА

Чарговы пажар адбыўся ў вёсцы Мікіціха. На гэты раз ўспыхнулі адрыны, салома і дровы.

11 жніўня ў 14-20 паступіла паведамленне аб пажары ў адрынах ў в. Мікіціха Лаўжанскага сельсавета.

У выніку пажару ў двух адрынах, якія належаць 54-ці гадоваму мясцоваму грамадзяніну, пашкоджаны дах і сцены, 0,5 тоны саломы, дровы.

Прычына пажару высвятляецца.

Сяржук Горкі
па зводках МНС

ГРАМАДСКАЯ БЯСПЕКА

ПАРУШЭННІ І ПАКАРАННЕ

У Шумілінскім раёне асаблівая ўвага надаецца рабоце з "нядобранадзейнымі грамадзянамі". Штомесяц створаныя камісіі правяраюць катэгорыю асоб, наколькі яны ліквідавалі парушэнні, выправіліся ў частцы асабістага самавыхавання.

Напрыканцы ліпеня на падставе даручэньня абласной пракуратуры ў рамках абласной акцыі па комплекснай адпрацоўцы саветаў грамадскага пункта аховы правапарадку, былі праведзены пасяджэнні, у якіх прынялі ўдзел прадстаўнікі Шумілінскага РАНС, работнікі абласной пракуратуры і аддзела нагляду і прафілактыкі установы «Віцебскае абласное ўпраўленне МНС Рэспублікі Беларусь». Пасяджэнні былі праведзены ва ўсіх сельскіх выканаўчых камітэтах Шумілінскага раёна.

Прадстаўнікі камісіі разгледзелі 86 чалавек, 25 чалавек з якіх былі выкліканыя за невыкананне правілаў пажарнай бяспекі ў побыце. З усімі грамадзянамі праведзены прафілактычныя гутаркі. У ходзе гэтага мерапрыемства раздадзеныя прафілактычныя ўлёткі, дадзеныя патрабаванні па тэхнічным абслугоўванні апавяшчальніка, патрабаванняў пры прыладзе пячнога ацяплення і эксплуатацыі электрычных прыбораў.

Работнікамі пракуратуры прааналізавана ўдзел і ўзаемадзеянне суб'ектаў прафілактыкі раёна (РАНС, Энерганагляд, Энергазбыт, газазабеспячальных арганізацый, адукацыі, сацыяльнай абароны, РАУС, ЖКГ, Белдзяржстраха і інш.).

Такога роду пасяджэнні, як паказвае практыка, даюць станоўчы эфект. І паўторна трапляць пад "розгі правааахоўнікаў" жадаючых мала.

Ян Вайтовіч

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ–2015

МІР ЗАМЕСТ ЗАРОБКАЎ

15 жніўня падчас наведваньня Менскага заводу колавых цягачоў (МЗКЦ) Аляксандар Лукашэнка ясна і выразна сфармуляваў сваё перадвыбарнае пасланьне, сваю праграму. Хоць гэты мэсыдж гучаў і раней, але цяпер ён прадстаўлены ў канцэнтраваным выглядзе і адчаканенай форме. І ў параўнаньні з выбарчымі праграмамі ў папярэдніх прэзыдэнцкіх кампаніях, цяперашняя выглядае вельмі кантрастна.

Нагадаю, што падчас усіх мінулых выбараў зьместоўная частка лукашэнкаўскага пасланьня зводзілася да абяцаньня падвысіць сярэдні заробак у краіне да пэўнага ўзроўню. Аднак цяпер усё рэзка памянялася. «Я пачынаю пытацца: а што хоча народ пачуць ад будучых кандыдатаў у прэзыдэнты? А народ хоча заробку пабольш і пажадана паменш працы... Але ня гэта сёньня галоўнае», — глыбакадумна заявіў кіраўнік дзяржавы, выступаючы на МЗКЦ.

Такім чынам, заробак цяпер — не галоўнае. А што ж ёсьць галоўнае, калі не ўзровень жыцьця насельніцтва? Лукашэнка тлумачыць: «Ідзе перадзел сьвету. І заробак — гэта вельмі важна. Але перада мной як прэзыдэнтам стаіць задача абараніць краіну. І як нам, сярэдняй дзяржаве, па цяперашніх мерках, выстаяць, вытрываць, і каб мы не патрапілі, як дзьве шасьцярэнькі, каб нас не зьмялі і не ўтапілі. Вось што сёньня самае галоўнае ».

То бок, штучна ствараецца сытуацыя крэпасьці ў аблозе. Беларусі, нібыта, пагражае страшная зьнешняя небясьпека, вакол ворагі. Прычым, «за гэтай бойкай па адзін, і па другі бок стаяць моцныя гэтага свету», — запэўнівае А. Лукашэнка. То бок, пагроза зыходзіць і з Захаду, і з Усходу, ад, нібыта, саюзьнікаў. Галоўнае, нагнятаць напружанасьць, наганяць страху. Дарэчы, гэтую задачу добра выконваюць расійскія тэлеканалы. І калі ўсе напалоханыя, заікацца аб заробках неяк няёмка. «Як бы нам ні было цяжка, мы павінны захаваць мір у нашай краіне, усё роўна, зь якім прэзідэнтам. Трэба, каб былі мір і стабільнасьць», — як заклён паўтарае ён. Такім чынам, мір, адсутнасьць вайны замест росту заробкаў, падвышэньня дабрабыту — вось сутнасьць перадвыбарчай праграмы Лукашэнкі. І народу толькі застаецца дзякаваць і кланяцца.

Якое апусканьне амбіцый! Яшчэ ж зусім нядаўна Лукашэнка будаваў у Беларусі зіхатлівы «Горад на Узгорку», Зямлю запаветную. Беларускі лідэр бачыў краіну як «духоўная лідэра ўсходнеславянскай цывілізацыі», як эталён, узор, прыклад для астатніх народаў, якім ня так пашанцавала з прэзыдэнтам. «На Беларусь глядзяць як на выратавальніка славянскай цывілізацыі, і мы павінны гэтую цывілізацыю выратаваць!», — пафасна вяшчаў Аляксандар Лукашэнка. А зараз усё гэта пераварылася ўсяго толькі ў тэрыторыю выжываньня. Які сумны фінал грандыёзнага праекту.

Здавалася б, у канцэпт міру, адсутнасьці вайны, стабільнасьці добра ўпісваецца сцэнар «ціхіх выбараў». То бок, прэзыдэнцкая кампанія праводзіцца як руцінная, тэхнічная, бюракратычная працэдура, без скандалаў і канфліктаў. І такому сцэнару ніхто не пагражае, нават апазыцыя не заклікае да Плошчы, арыентуецца, як кажа Таццяна Караткевіч, на «мірныя перамены».

Але, падаецца, такія зусім ужо ціхія выбары не задавальняюць Лукашэнку. Бо калі ўсё ціха і мірна, то навошта патрэбны «абаронца стабільнасьці»? Ад каго абараняць? Таму трэба штучна стварыць ворагаў, арганізаваць напружанасьць ці імітаваць яе, каб напужаць народ.

Што для гэтага робіцца? **Па-першае,** рыхтуецца новая вэрсія прэзыдэнцкай дырэктывы «Аб мерах па ўмацаваньні грамадзкай бясьпекі і дысцыпліны». **Па-другое,** 18 жніўня падпісаны прэзыдэнцкі ўказ № 356, якім зацьвярджаецца Палажэньне аб камісіі па супрацьдзеяньні экстрэмізму і барацьбе з тэрарызмам. Такія камісіі будуць ствараца абласнымі выканкамамі і Мінгарвыканкамам.

Па-трэцяе, знайшлі і «тэрарыстаў». Імі выявіліся падазраваныя ў напісаньні вулічных графіці. Іх затрымлівалі як тэрарыстаў, узброены спэцназ прымяняў такія сілавыя сродкі, што адзін хлопец атрымаў двайны пераломам сківіцы.

Па-чацьвёртае, заява міністра ўнутраных спраў Ігара Шуневіча, што міліцыя гатовая да выбараў. «Магу гарантаваць — мы гатовыя да адэкватнага адказу на любы выклік, любую пагрозу. Мы гатовыя да таго, каб мінімізаваць любыя шкодныя наступствы. Скажу нават больш: мы гатовыя на сённяшні дзень спрацаваць трохі раней, калі будзе ў гэтым неабходнасць, каб не давесьці сытуацыю да крытычнай», — падкрэсьліў міністар. Не зьдзіўлюся, калі ў дні галасаваньня па Менску будуць дэманстратыўна езьдзіць аўтазакі.

Але падаецца, што ўсё гэта робіцца ня толькі для таго, каб штучна стварыць напружанасьць і напалохаць абывацеля. Справа ў тым, што яны і самі баяцца. Усе гэтыя рухі робяцца яшчэ й таму, каб пераадолець уласныя страхі. Гучныя арышты апошніх дзён таксама ня сьведчаць аб спакоі і стабільнасьці ў краіне. Спакой нам толькі сьніцца.

Валер Карбалевіч
“Радыё Свабода”

АДЗІНЫ ПАЛІТЫК

АД ПРЫПАВЕСЦІ ДА ЗАГАДУ

Без уяўлення вобразу жаданай будучыні немагчыма выбудаваць стратэгію развіцця. Але адсутнасць вобразу будучыні — гэта яшчэ паўбяды. У беларускай эліты за два дзесяцігоддзі так і не склаўся вобраз сучаснасці.

Хто сказаў, што на вяршыні ўладнай «вертыкалі» не здольныя ўсвядоміць маштаб праблем, якія насоўваюцца на нас? Здавалася б, яшчэ ў пачатку ліпеня адзіны палітык (АП) адмаўляўся прызнаваць наяўнасць у краіне эканамічнага крызісу. Ён супакойваў панікёраў: «Цяжкасці гэтыя часовыя і абсалютна пераадольныя. У нашай нядаўняй гісторыі мы годна вытрымлівалі і не такія выпрабаванні!»

Часовыя цяжкасці — гэта як часовая цяжарнасць. Але іншай цяжарнасць у прадстаўнікоў Homo sapiens і не бывае. Ёсць і яшчэ адна аналогія: цяжарнасць выклікаецца ваганнямі, адказнасць за якія нясе знешняя крыніца. Без адкрытасці навакольнаму свету зацяжарыць нельга. Вось як гэту аналогію АП патлумачыў у ліпені: «Сусветны і рэгіянальны эканамічныя крызісы ў апошні час моцна ўдарылі не толькі па нас. Але наша адкрытая эканоміка, адчувальная да ваганняў (выдзелена. — С.Н.) знешніх рынкаў, пакутуе і ад санкцыйных войнаў, якія праводзяцца Захадам і Расіяй».

Прайшло два месяцы. 6 жніўня, прымаючы прэм’ер-міністра Андрэя Кабякова, АП загаварыў на мове вайны: «Я разумею — складанасці і цяжкасці. Але лічыце, што ў нас ідзе ў эканоміцы вайна, ваеннае становішча. І мы павінны зрабіць усё для таго, каб вось у гэтых ваенных эканамічных умовах выканаць тыя задачы, якія перад сабой паставілі, і мы павінны іх вырашыць у гэтым годзе».

Вось такія перамены ва ўспрыманні рэальнасці! І яны былі дасягнутыя ў такія сціслыя тэрміны без тэарэтычнай рэфлексіі. Гэта не наш метад. Наш мае на мэце ўменне «ісці ад жыцця», што і было ў чарговы раз публічна прадэманстравана.

Не спяшайцеся радавацца

Жыццё дыктуе простыя рашэнні. Калі склады затавараныя, то «першая задача — гэта прадаваць тое, што мы вырабляем».

Д’ябал, як вядома, мае схільнасць хавацца ў дэталях. Таму задача «прадаваць», пастаўленая ў агульным выглядзе, распадаецца на задачы ніжэйшага рангу: «куды прадаваць», «па якім коште прадаваць» і г. д. Але ўся гэтая сукупнасць падзадач павінна ў выніку дазволіць ураду адказаць на галоўнае пытанне АП: «Грошы, дзе грошы?»

«Усё праходзіць, і гэта пройдзе», — супакойваў нецярплівых і мітуслівых цар Саламон. 22 мая, выступаючы на VII з’ездзе Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, АП надаў біблейскай прыпавесці сучаснае гучанне: «Крызісы прыходзяць і сыходзяць», таму нам варта любой цаной захаваць працоўныя месцы.

Аднак 6 жніўня прэм’ер-міністру давялося выслухоўваць не чарговую прытчу, а жорсткі загад: «Чакаць, што будуць лепшыя часы ў нашых суседзяў, на нашых рынках, не даводзіцца, вы бачыце, як развіваюцца падзеі. Таму давядзецца ісці, праломвацца, канкурыраваць на іншыя рынкі. Гэта задача кожнага».

Пры гэтым АП падкрэсліў, што «праломвацца» варта выключна за кошт мер, якія прымаюцца ў пажарным парадку. А «падсунуць нейкія вялікія крокі ў будучыні, і прытым крокі не заўтрашняга дня» ні сабе, ні грамадству ён не дазволіць.

6 жніўня прагучала і такое нязвыклае для лексікону АП слова, як «рэформа». Але не спяшайцеся радавацца. Рэінкарнацыі палітыкі лібералізацыі не плануецца. Мне ўжо даводзілася адзначаць раней, што на выклікі гісторыі палітычныя эліты адказваюць альбо распрацоўкай інавацыйных ідэй, якія адкрываюць новыя творчыя магчымасці, альбо вяртаннем да старых каштоўнасцяў, што апраўдалі сябе ў мінулым, г. зн. «архаізацыяй».

Які шлях выхаду з крызісу абраў АП — ні для каго не з’яўляецца таямніцай, і 6 жніўня ён свой стратэгічны выбар пацвердзіў: «Я глыбока не ўнікаў у гэтыя праблемы, але бачыў, што многія дзяржавы гэта перажывалі, і бачу наступствы падобных рэформаў. У нас таксама ў некаторых сверб, у часткі нашага грамадства: вось не атрымліваецца, патрэбны нейкія перамены».

Абгрунтаваная асцярога. Прыгадаем «арабскую вясну». Аўтарытарныя рэжымы пакінулі пасля сябе выпаленае інстытуцыянальнае поле. Няма правіл, прымальных для большасці грамадзян. Няма грамадскіх і палітычных арганізацый, здольных адводзіць незадаволенасць. У такіх умовах людзям нічога больш не застаецца, як выходзіць на плошчу.

Акрамя краіны — нічога

Унітарная дзяржава — форма дзяржаўнага ладу, пры якой яе часткі з’яўляюцца адміністрацыйна-тэрытарыяльнымі адзінкамі і, у адрозненне ад федэрацыі, не маюць статусу дзяржаўнага ўтварэння. Такое вызначэнне нам падказвае Вікіпедыя.

Не буду аспрэчваць. Але мы маем справу з прынцыпова іншым тыпам унітарнага. Вось як яго тлумачыць сам АП: «Улада, і прэзідэнт перш за ўсё, я ўжо часта вам пра гэта казаў, павінны кантраляваць самае галоўнае тры рэчы: уладу — яна не прыватызуецца, уласнасць і грошы. Гэта павінна быць перш за ўсё. Ну і потым, я ўжо казаў, ідэалогія ў нас не прыватызуецца і гэтак далей».

Учытайцеся: улада і прэзідэнт павінны кантраляваць... уладу. АП не памыліўся. Для яго паняцці «ўлада» і «прэзідэнт» з’яўляюцца сінонімамі. Нездарма ж ён разглядае сябе ў якасці адзінага палітыка ў краіне.

Улада не прыватызуецца. Г. зн. няма іншых носьбітаў улады акрамя самога АП. Уласнасць і грошы не прыватызуюцца. Гэта значыць, што няма іншых уладальнікаў уласнасці і грошай акрамя самога АП. З ідэалогіяй тая ж гісторыя. І гэтак далей. Такім чынам літаральна ўсё — рухомае і нерухомае, адушаўлёнае і неадушаўлёнае, матэрыяльнае і віртуальнае — не можа быць нікім прыватызавана ў Беларусі, таму што яно ўжо прыватызавана. Здагадайцеся з трох разоў, кім?

Вышэй я казаў пра існаванне прынцыпова іншага тыпу ўнітарнага (ад лацінскага «unitas» — «адзінства»). Але «прынцыпова іншае» не азначае «прынцыпова новае». У якасці каментатара паклічу на дапамогу расійскага гісторыка Юрыя Півавара: «Ёсць такі тэрмін у навуцы, калі словы «ўлада» і «ўласнасць» аб’ядноўваюцца ў адно слова «ўладаўласнасць». Гэта азначае, што той, хто мае ўладу, той і валодае ўласнасцю. Што ўласнасць не гуляе сама па сабе. Прычым слова «ўласнасць»

(працяг на стар. №4)

АДЗІНЫ ПАЛІТЫК

(пачатак на стар. №3)

не зусім дакладнае. Уласнасць — гэта асаблівы прававы інстытут. А тут, хутчэй, гаворка ідзе пра маёмасць».

Такім чынам, беларускі тып унітарнага ўяўляе сабой арганізацыйна-прававую форму камерцыйнай арганізацыі з адным удзельнікам (УП «Беларусь»). Маёмасць унітарнага прадпрыемства знаходзіцца ў прыватнай уласнасці, з'яўляецца непадзельнай і не можа быць размеркавана па ўкладах (долях, паях), у тым ліку паміж работнікамі прадпрыемства.

Але па такім прынцыпе ў Кіеўскай Русі былі арганізаваны княжацкія вотчыны, а тып адносін паміж князем і падданымі амерыканскі гісторык Рычард Пайпс называе патрыманіяльным (радавым).

З тых часоў мала што змянілася. І як тут не пагадзіцца з АП: «У мяне акрамя краіны нічога няма».

(скарочана)

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

НАВОШТА СТОЛЬКІ ЗБОЖЖА?

«У Беларусі намалацілі 8 мільёнаў тон збожжа», — радасна паведамляюць у Міністэрстве сельскай гаспадаркі. Разбіраемся, куды яно пойдзе і ці хопіць нам гэтых мільёнаў.

На хлеб, булачкі і батоны ідзе 1,1 мільёна тон. Разам са спіртам ды іншымі вырабамі будзе 1,5 мільёна тон. Столькі трэба нашым людзям на год, да наступнага ураджаю, па падліках міністэрства сельскай гаспадаркі.

«Мы зерне не экспартуем, гэта на унутраныя патрэбы. 1,5 мільёна тон — для патрэб людзей, астатняе на корм жывёле — каля 7,5 мільёнаў тон», — кажуць у міністэрстве.

Летась у Беларусі сабралі 9 мільёнаў тон. І з іх паўмільёна па сёння ляжыць у свіранах.

«Жывёлагадоўля не можа даць дакладную лічбу, зерне ж не даецца ў чыстым выглядзе. У нас яшчэ каля паўмільёна тон мінулагодняга зерня. Але яно не псуецца амаль, добра захоўваецца. Нават насенне захоўваецца два гады», — апісваюць у Міністэрстве сельскай гаспадаркі.

Зерне ляжыць у свіранах, але мы яго завозім нават з ЗША. За мінулы год мы экспартавалі 247 тон трыцікале і 4 тысячы кілаграмаў іншых зерневых. Агулам мы заплацілі за гэта 160 тысяч долараў, па падліках Белстата.

На хлебазаводах, куды звярнулася Еўрарадыё, у адзін голас адказваюць: «Карыстаемся мукой з беларускага зерня». Нават прыватная кампанія Boulangerie карыстаецца беларускай мукой, так танней.

«Гэта дзеля таго, каб не вельмі дарагі быў наш прадукт, каб людзі маглі яго набываць, бо везці муку з-за мяжы дорага», — адказваюць у Boulangerie.

Пры гэтым летась Беларусь экспартавала 28 тысяч тон мукі на 9 мільёнаў долараў.

У Аўстрыі збожжа збіраюць на трацінy менш, чым у Беларусі, і прадаюць яго за мяжу, падлічвае эканаміст Міхаіл Залескі:

«Аўстрыі хапае, і яны яшчэ экспартуюць. Нам трэба глядзець, колькі мы трацім збожжа на кілаграм свініны ці ялавічыны. Мы не падлічваем гэтага. А тут менавіта і трэба шукаць праблему. Бо тут неэфектыўнасць гаспадаркі, збожжа не ашчаджаецца, бо на вёсцы няма гаспадара, там асвойваюць рэсурс».

А мы збожжа не экспартуем, бо — «стратэгічны прадукт».

Арцём Мартыновіч
Еўрарадыё

СВАБОДУ ПАЛІТВЯЗНЯМ!

ГУМАНИЗМ ЧЕРЕЗ НЕ ХОЧУ

Вечером 22 августа на автовокзале «Восточном» в Минске несколько сот человек с цветами и крамольным бело-красно-белым флагом встретили освобожденного Николая Статкевича. Накануне президентских выборов, назначенных на 11 октября, Александр Лукашенко пошел на уступки Западу: помиловал политического заключенного № 1 и других фигурантов этого списка — анархистов Николая Дедка, Игоря Олиневича, Евгения Васьковича, Артема Прокопенко, диссидента Юрия Рубцова.

Официальная формулировка — «исходя из принципа гуманизма». Но белые нитки этой формулировки видны любому обывателю.

Статкевич был одним из соперников и, пожалуй, самым яростным критиком Лукашенко на предыдущих выборах, а его шестилетний срок стал мрачным символом расправы за Площадь — массовое выступление белорусов в Минске 19 декабря 2010 года. Обозреватели называли Статкевича личным врагом Лукашенко.

Во всяком случае, упоминая о нем, официальный лидер неизменно раздражался, повторял: хочет быть героем — пусть сидит. Нынешний же гуманизм через не хочу прозрачно связан с интересом белорусского руководства улучшить отношения с Евросоюзом, США по итогам выборов-2015.

Фактически Лукашенко проговорил этот прагматичный расчет 4 августа во время интервью «Еврорадио», «Радио Свобода» и TUT.by: «Я не стану лукавить, этот вопрос в повестке дня. Решить это могу только я… Если его выпускать, то выпускать до выборов. Если не выпускать, то не выпускать».

Ключевое здесь — выборы, о гуманизме — ни слова.

Лукашенко выдержал паузу

Понятно, что предстоящие выборы не станут праздником демократии. Налицо регресс даже в сравнении с кампанией-2010.

Тогда в избирательном бюллетене была обойма оппозиционных персоналий, ныне из пятерых потенциальных кандидатов лишь Татьяна Короткевич может быть отнесена к мягкой оппозиции. И то не бесспорно. В самом оппозиционном лагере активистку гражданской кампании «Говори правду» обвиняют в сговоре с режимом. На Площадь же ныне и вовсе никто не зовет.

Но эти априори бледные, как никогда имитационные выборы могут парадоксальным образом получить от Запада более снисходительную оценку. Западники нахлебались украинского вопроса, зацепили ту позицию, которую занял в нем Минск, слегка дистанцировавшись от Москвы.

Короче, сегодня белорусским властям достаточно не особо бить внутренних оппонентов по головам, не сажать кандидатов после выборов в тюрьму — и прощение былых грехов с выходом на нормализацию отношений с ЕС и Вашингтоном становится реальной перспективой.

Ну и понятно, следовало снять вопрос политзаключенных, из-за которых, собственно, Запад и ввел санкции против верхушки режима.

«Белорусское руководство рассчитывает за счет этого шага добиться своей легитимации по итогам выборов, отмены западных санкций», — отметил в комментарии для Naviny.by минский обозреватель-международник Андрей Федоров.

И оппозиция, и демократические страны требовали выпустить политзаключенных давно. Но человек, в чьих руках была их судьба, тянул, просчитывал. Некоторые думали, что освободит перед майским саммитом «Восточного партнерства» ЕС в Риге, однако Лукашенко туда решил не лететь (прежде всего, пожалуй, чтобы не дразнить Москву).

Но дальше тянуть эту театральную паузу было нельзя. После голосования 11 октября живой политический товар потерял бы цену.

Нужны деньги и маневр

Освобождение политзаключенных, при том что критически мыслящий электорат не обманывается насчет причин гуманизма и не лелеет надежд на либерализацию, улучшает и внутренние позиции Лукашенко перед выборами.

Этим ходом действующий президент ослабляет козыри своих противников, особенно ратовавших за бойкот (наличие политузников было убийственным аргументом в обойме). Впрочем, иные из бойкотистов могут сказать: вот как мы напугали режим!

На самом деле решающими оказались экономические и внешнеполитические соображения. Россия в кризисе, обложена санкциями за Украину и, вероятно, не сможет далее субсидировать белорусского союзника в прежних объемах. На фоне же улучшения политических отношений с Западом у Минска повышаются шансы привлечь инвесторов, получить кредит МВФ.

Тот, правда, требует реформ, но политический фон тоже может повлиять на решение, да и опыт имитации экономических преобразований у белорусского правительства есть.

Среди обозревателей также популярен тезис, что Лукашенко за счет разморозки отношений с ЕС и США хочет расширить пространство геополитического маневра, застраховаться от экспансионистских поползновений Москвы.

Впрочем, как отмечает Федоров, «Украина имела куда более тесные отношения с ЕС и США, но это не уберегло ее от российской агрессии». Собеседник Naviny.by не исключает, что даже весьма условный прозападный тренд Минска может вызвать резкую реакцию Кремля.

(скарочана)

Александр Класковский
http://naviny.by

ФІНАНСАВЫ КРЫЗІС

«ФАКТ ОБВАЛЬНОЙ ДЕВАЛЬВАЦИИ НАЛИЦО»

Оценку стремительному падению белорусского рубля , когда 24 августа в результате торгов доллар прибавил 871 рубль, достигнув отметки 17 601, евро вырос на 1098 до 19 935 белорусских рублей, а российский рубль — на 1,59 до 247,3 рубля, в экспресс-комментарии «Салідарнасці» дал доктор экономических наук, профессор Борис Желиба.

– Факт обвальной девальвации налицо. Примерно такая же произошла в декабре прошлого года, когда российский рубль стал падать, а мы держались-держались, но потом обвалились на 30% вслед за ним, – считает экономист.

– Основные причины сегодняшнего обвала – внешние. Мы видим понижение цен на нефть, и процесс пока идет. Отсюда обвал российского рубля, поскольку экспорт России наполовину, наверное, зависит от углеводородов. А поскольку наши экономики взаимосвязаны, то вслед за ним можно констатировать и обвал белорусского рубля.

Однако можно найти причины девальвации и внутри нашей экономики. К примеру, Нацбанк вроде не создает много рублей, но все-таки в последние дни сделал несколько выпусков своих облигаций, которые предназначены под свободные рубли коммерческих банков. Значит, была излишняя рублевая ликвидность. Значит, в своих действиях Нацбанку нужно еще ужаться. Еще пример – Нацбанк чересчур активно рекомендовал банкам снижать депозитные рублевые проценты, чтобы удешевить кредиты для реального сектора. Можно сказать, что это происходило почти в административно-командном порядке.

В результате вкладчики стали переводить рублевые депозиты в валютные, создавать дополнительное давление на курс рубля.

Борис Желиба полагает, что у Нацбанка есть инструменты, чтобы смягчить удар от обвала белорусского рубля, но сделать это из-за внешних факторов будет очень непросто. Многое зависит, как дальше будут изменяться цены на нефть.

– Цены на нефть когда-нибудь должны достичь дна и оттолкнуться от него. Тогда негативные процессы замедлятся, российские рубль, возможно, начнет потихоньку отыгрываться, а мы – вслед за ним.

По мнению экономиста, держать деньги на рублевых депозитах все меньше смысла.

– После обвальной девальвации наступает период интенсивной инфляции. Поэтому я бы переводил сбережения в валюту.

Руслан Горбачев
http://gazetaby.com

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 28.08.2015 у 19.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.